

Barne- og Likestillingsdepartementet
Postboks 8036 Dep
0030 OSLO

BARNE-OG LIKESTILLINGSDEP.
Arkivkode: 664
Dato: 22.11.2006
Saksnr: 2006/02175

Saksbehandler: Karen Sofie Kaardal
Dir. tlf.: 22 93 99 70
Vår referanse: 06/10063
Deres referanse: 200602175
Arkivkode: 008
Dato: 21.11.2006

- 016

SVAR PÅ HØRING VEDRØRENDE OPPRETTELSE AV FINANSPORTALEN

Vi viser til forespørsel om høringsuttalelse datert 5. oktober 2006 fra Barne- og likestillingsdepartementet (BLD). Høringsinstansene er særlig bedt om synspunkter på:

- hvilke tjenester en portal bør omfatte
- spørsmålene som gjelder eierskap, organisering og driftsansvar

I statsbudsjettet for budsjettåret 2007 er det bevilget 2 millioner kroner over BLDs budsjett og 4 millioner kroner over Finansdepartementets budsjett. I BLDs budsjett kommer midlene under kapittel 865, Forbrukerpolitiske tiltak (og internasjonalt samarbeid)/ Konkurranserefremmende informasjonstiltak overfor forbrukerne.

Departementets forespørsel ble behandlet i Kredittilsynets styre 17. november. Kredittilsynet ser et klart behov for informasjon rettet direkte mot sluttbrukerne i finansmarkedet, og ser det som positivt at samarbeidet med Forbrukerrådet og Forbrukerombudet nå gjennom departementenes bevilgning fører til at arbeidet med en finansportal kan starte. Kredittilsynet vil, særlig i oppstartsfasen, gi sitt bidrag til etableringen av finansportalen.

Kredittilsynets strategi

I Kredittilsynets nylig vedtatte strategi inngår delmål 4:

Tilgjengelig informasjon til investorer og brukere i finansmarkedet, og god kvalitet på finansiell rapportering fra børsnoterte foretak

Kredittilsynet legger vekt på at investorer og ikke minst småsparere skal kunne ta del i finansiell sparing på en betryggende måte. Kredittilsynet vil derfor arbeide for at tilbydernes produktinformasjon er tilgjengelig og forståelig. Kredittilsynet vil på denne måten bidra til at sluttbrukere i finansmarkedet kan stole på de profesjonelle aktørenes finansielle informasjon og produktinformasjon. Kredittilsynets samlede strategi understøtter det som tradisjonelt har vært Kredittilsynets måte å ivareta forbrukernes interesser på, indirekte beskyttelse gjennom regulerte markeder og sikring av soliditeten til institusjonene i finansmarkedet.

Det inngår likevel ikke i Kredittilsynets strategi å informere forbrukerne direkte, men å stimulere til at brukerne gis god og riktig informasjon, ikke minst fra foretakene selv. Å bidra til

etableringen av Finansportalen som en egen uavhengig, statlig finansiert enhet med slike informasjonsoppgaver er et viktig bidrag i samsvar med strategien. Driften av en slik portal ligger utenfor tilsynets kjernevirksomhet og krever kompetanse og ressurser som tilsynet ikke har i dag. Kredittilsynet ønsker likevel å bidra aktivt til realiseringen, spesielt i oppstartsfasen.

Organisering av arbeidet med finansportalen

For å sikre finansportalens uavhengighet, er det vesentlig at den etableres som et eget rettssubjekt. Det er i denne sammenheng viktig at den har fått en egen budsjettpost. Det bør utredes hvilken selskapsform som er best egnet til å ivareta formålet, stiftelse eller aksjeselskap. Stiftelsen/aksjeselskapet etableres av Kredittilsynet, Forbrukerrådet, Forbrukerombudet og eventuelle andre aktører som bransjeorganisasjoner. Det kan også være aktuelt at Konkurransetilsynet deltar. Stifterne må være representert i finansportalens styre, det samme gjelder en eller flere av bransjeorganisasjonene i finansnæringen (om de ikke blir med blant stifterne). Det vil også være naturlig å tilby Konkurransetilsynet en plass i finansportalens styre. Departementene bes ta stilling til om finansportalens organisasjon skal arbeide innenfor rammene av lovgivningen for offentlige etaters virksomhet, eksempelvis lov om offentlige anskaffelser og tjenestemannsloven.

Finansportalens organisasjon vil neppe ha mulighet til å knytte til seg all kompetansen den trenger særlig på finansielle produkter og rammevilkårene for finansnæringen på permanent basis. Det vil derfor være en forutsetning for en velfungerende organisasjon at den kan samlokaliseres med et fagmiljø, fortrinnsvis en av bransjeorganisasjonene. Kredittilsynet kan være åpen for i noen grad å bidra med kompetanse, men da i form av kortvarige oppdrag. Kvalitetssikringen av finansportalens innhold vil kunne ivaretas av et redaksjonsråd som bør være sammensatt av representanter fra flere fagmiljøer, også Kredittilsynet.

Finansportalen bør ha både et styre og et redaksjonsråd. Det kan være hensiktsmessig å etablere et interimstyre som fungerer fram til det er ansatt en daglig leder/ prosjektleder og til et permanent styre er oppnevnt. Interimstyret må utarbeide vedtekter. Det er en forutsetning at de offentlige virksomhetene samlet har stemmeflertall i styret. Styret utarbeider retningslinjer for driften, vedtar budsjetter og finansportalens endelige utforming. Et interimstyre bør oppnevnes raskt slik at oppgaven med å finne en daglig leder kan starte.

Formålet med en finansportal

Målet med finansportalen er at sluttbrukerne i finansmarkedene, forbrukerne, får lett tilgang til de kunnskapene som kreves for å treffe riktige valg om egne kjøp av finansielle tjenester. Informasjonen som gis skal være nøytral, pålitelig og utformet i et språk som gjør den tilgjengelig for et allment publikum. Den må ikke ta mål av seg til å gi råd til brukerne. Skillet mellom rådgivning og faktainformasjon er viktig, fordi med rådgivning følger det fort et ansvar for konsekvensene det har å følge rådet.

For å kunne treffe riktige valg om kjøp av finansielle tjenester er det flere forutsetninger som må være til stede. Forbrukeren må kjenne til hvilke tjenester som er tilgjengelig, hvilke vilkår som er knyttet til den enkelte tjeneste og ikke minst være bevisst hvilke tjenester som er best tilpasset den enkeltes økonomiske situasjon og livsfase. De aktuelle tilbyderne av tjenestene må være kjent. Det vil også i en del tilfelle være nyttig for forbruker å kjenne til deler av lover og regelverk som gjelder for finansnæringen. Dernest bør forbrukeren orientere seg om leverandørenes pris på tjenesten og sammenligne disse.

Hvilke tjenester portalen bør omfatte

Når det nå etableres en prosjektorganisasjon for driftsportalen med et budsjett første året på 6 millioner kroner, er det naturlig og viktig at organisasjonen knytter til seg kompetanse på informasjon og kommunikasjon (inkl. webdesign mv), store rapporteringsløsninger og finansielle produkter og tjenester. Det er generelt vanskelig å estimere kostnadene IKT-prosjekter medfører, og man må gjøre mer detaljerte beregninger av hva den ideelle og ønskelige løsningen som er

skissert vil koste. Samtidig må det vurderes hva alternative måter å innhente informasjonen på vil koste og sammenstille det med den skisserte løsningen. Det må deretter innhentes anbud.

Videre bør det gjøres kost-nytte vurderinger av de ulike løsningene for tilkobling mellom finansinstitusjonene og finansportalen. I denne kost-nytte vurderingen hører det med å gjøre et anslag over kostnadene som institusjonene påføres ved en rapportering inn til finansportalen. Her kan finansportalen be om innspill fra bransjeorganisasjonene. I beslutningen om finansportalens endelige utforming vil dette datagrunnlaget være uunnværlig. Det samme gjelder dersom myndighetene vurderer å fastsette i forskrift en plikt til innrapportering til finansportalen.

Det er flere alternativer til en full-skala innrapporteringsløsning med forskriftsfestet rapporteringsplikt fra institusjonene. Man kan for eksempel satse på frivillige løsninger med oppdatering en gang om dagen, slik Financial Supervisory Authority (FSA) i Storbritannia har gjort. Det vil være behov for å si fra om at prisene er indikasjoner og at bindende avtaler må inngås med institusjonene direkte. Lenker til institusjonenes nettsider vil være et naturlig supplement til opplysningene. Uansett hvilken løsning som velges, må det vises en viss varsomhet i forhold til hva institusjonene rettmessig vurderer som konkurransesensitiv informasjon. Omfanget av og den løpende oppdatering av informasjonen må vurderes ut fra en kostnads- nytte analyse.

Kredittilsynet har med utgangspunkt i brev fra Forbrukerrådet datert 28. juni 2006, foretatt en vurdering av om skadeforsikringsselskapene skal pålegges å opplyse om sin skadeprosent. Tanken var at jo større skadeprosent et selskap har, jo riktigere er forsikringsproduktet priset i forhold til den risikoen selskapet påtar seg. Kredittilsynet kom imidlertid fram til at opplysninger om skadeprosenten ikke i seg selv er egnet til å bedre konkurransen i skadeforsikringsmarkedet. Begrunnelsen var at denne opplysningen ikke gir kunden et bedre grunnlag for å vurdere et forsikringsprodukts "godhet" opp mot konkurrentenes. Saken ble behandlet i styret 23. oktober. Vi konkluderte i vårt brev til Forbrukerrådet datert 25. oktober 2006 at det i forbindelse med opprettelsen av finansportalen vil være naturlig å foreta en nærmere vurdering av hvilke opplysninger om premie, vilkår og selskaper som kan bidra til å gi kunden et best mulig grunnlag for sine valg. Den samme typen vurderinger for bank-, finansierings- og spareprodukter vil være en naturlig del av det innledende arbeidet for finansportalen. Det vil i denne sammenheng kunne være nyttig å skille mellom volumprodukter hvor prisene er standardiserte, og individprodukter hvor prissettingen derimot er et resultat av individuelle vurderinger av kunden, eventuelle sikkerheter som stilles, forhandlinger, kundens økonomiske situasjon og livsfase.

Kredittilsynet støtter arbeidsgruppens forslag til innhold i finansportalen, herunder at både bank, forsikrings- og spareprodukter må omfattes. Det er å foretrekke å starte med enkelte områder og deretter bygge den ut skrittvis. Dette vil også gjøre det lettere å ta hensyn til publikums reaksjoner og interesse for finansportalen. Eksempler på dette kan være:

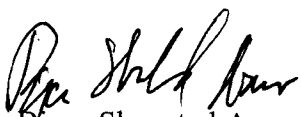
- Sikringsordningene i bank og forsikring
- Klageordningene – bankklagenemnda og forsikringsklagekontoret
- Viktigheten av å bruke seriøse tilbydere som er under tilsyn (naturlig kobling til Kredittilsynets konsesjonsregister og oversikt over markedsadvarsler mv)
- Avveiningen mellom risiko og avkastningen på spareprodukter, forskjellen på de ulike produktene
- Hva dekker en gjeldsforsikring
- Hva er forskjellen på livsforsikring og pensjonsprodukter
- Stikkordsregister som gir forklaring på sentrale begreper, eksempelvis innen forsikring
- Historisk sammenligning av kostnadene ved fastrentelån og lån med flytende rente
- Kostnader forbundet med kredittkjøp og alternativ finansiering

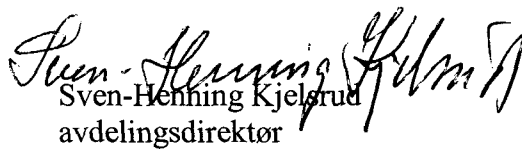
- Lenke til lovdata og finansavtaleloven, forsikringsavtaleloven, markedsføringsloven, lov om kredittkjøp
- Private pensjonsordninger, hva dekker de

Konklusjon

Kredittilsynet gir sin tilslutning til at finansportalen skal dekke både bank-, forsikrings- og spareprodukter. Finansportalens bør bygges ut skrittvis, men ha et minimumsinnhold ved oppstart som gir en klar merverdi i forhold til eksisterende tilbud som media mv. har på internett i dag. I oppstarten vil den viktigste oppgaven for finansportalens interimstyre og daglig leder å gjøre de nødvendige kost-nytte analyser og beregninger av kostnadene ved ulike tekniske og innholdsmessige løsninger som må ligge til grunn for beslutningen om portalens endelige utforming.

Med hilsen

Bjørn Skogstad Aamo
kredittilsynsdirektør

Sven-Henning Kjølørud
avdelingsdirektør